

[Statsministeren.]

Mejerister i Kost og Pleje, for en Tid siden har ophævet den Aftale, der var i saa Henseende; denne tidligere bestaaende Tilstand er altsaa ophævet, og Mejeristerne har vel sagtens som andre Mennesker ogsaa ønsket at være frit stillede og ikke at være tvangsindlagte, hverken hvad Beboelse eller Spisning angaar.

Dette Spørgsmaal har altsaa, som jeg sagde ved Fremsættelsen, vel været berørt under Forhandlingerne og maa være berørt, al den Stund der ogsaa er taget Hensyn til det i Mæglingforslaget. Desuden er der, som jeg har oplyst, ved Protokollat søgt gjort en Indrømmelse til den Side, hvor man formodentlig har ønsket en Adgang til i visse Tilfælde at have Mejeristerne boende og forplejede paa Stedet. Dette Protokollat, som er underskrevet af Dansk Mejeristforbund ved Laur. Petersen og af Mejerierernes Arbejdsgiverforening ved Aksel Ahm, underskrevet den 25. April 1939, indeholder følgende faa Ord:

„Hvor Forholdene maatte være særlig vanskelige med Hensyn til Kostspørgsmaalet for Mejerister, f. Eks. lange Afstande eller i mindre Landsbyer, kan der optages Forhandlinger og træffes Aftale mellem Mejerierernes Arbejdsgiverforening og Dansk Mejeristforbund om, at Mejeristerne erholder Kostforplejningen paa Mejeriet. Dette Protokollats Gyldighed er afhængig af, at et eventuelt Mæglingforslag fra Forligsinstitutionen for Foråret 1939 vedtages.“

Formelt er dette altsaa bortfaldet, efter at Mejeriejerne har forkastet Mæglingforslaget, men jeg vilde dog gaa ud fra, at hvis Mæglingforslaget ophøjes til Lov, vilde Parterne vel ikke løbe fra dette Protokollat, i hvert Fald erklærer Mejeristforbundet sig villig til at vedstaa det.

Det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen sagde ogsaa, at denne Lov kunde faa vidtrækkende Konsekvenser. Jeg tror, at for Landbruget er Konsekvenserne nok saa vidtrækkende, hvis Konflikten kommer til Udbrud.

De øvrige Bemærkninger, der er gjort, er der ikke Grund til at fordybe sig videre i. Jeg skal anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Fr. Andersen: Det fremgaar af denne Forhandling, at man fra saa godt som alle Sider er paa det rene med, at det, som Situationen foreligger, er nødvendigt, at der foretages noget afgørende og hurtigt. Naar det store Flertal har den Opfattelse, har det ikke

saa meget at sige, om man just er enig i den Fremgangsmaade, der er foreslaaet. Jeg kan ikke vel se, at Regeringen kunde vælge nogen bedre Fremgangsmaade. Under Forhandlingen har man fremhævet, hvad der er Forligsinstitutionens Opgaver, og det er godtgjort ved flere Udtalelser, at man er naaet dertil, at Parternes Forhandlere i Virkeligheden er gaaet ind paa Forslaget. Saa synes jeg ikke, der kan være Mening i, at man prøver paa at finde frem til noget helt andet, idet man dog maa vide, at der, inden man naar dertil, skal foretages betydelige Forarbejder, og de forskellige Enkelt-heder maa være gennemprøvet. Men nu er der jo fremsat Ønske om, at man ser nærmere paa Sagen i Udvalg, og naar et saadant Ønske er fremsat, vil jeg ved Forhandlingens Slutning stille Forslag om et Udvalgs Nedsættelse.

Jeg kan derfor, da den videre Forhandling kan føres i Udvalget, indskrænke mig til en ganske kort Bemærkning over for de meget stærke Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen fremførte. Det forekommer mig, at hele den Maade, hvorpaa det ærede Medlem argumenterede, i og for sig ikke havde noget med selve Mæglingforslaget og det her foreliggende Forslag at gøre, men meget mere maatte sættes i Forbindelse med den Agitation, der er blevet ført, og som vel har haft en sørgelig Indflydelse paa, at Rigsdagen staar over for at skulle behandle Sagen her. Jeg kan godt forstaa, at det kan gaa saaledes, naar man anlægger saadanne Betragtninger, som det ærede Medlem gjorde, Betragtninger, som ikke har nogen Hjemmel i Forslaget her og heller ikke i hele Situationen. Naar det ærede Medlem meget stærkt hæfter sig ved det Billede, at nu er det den sidste Tørv, der kan trækkes, eller rettere sagt, den kan ikke trækkes, saa synes jeg, det er en overdreven Maade at tage Tingene paa i et Forhold, hvor det drejer sig om, at nøjagtig 2 375 Mennesker skal have en beskeden Lønforbedring, en Lønforbedring, som, hvis den udregnes i Forhold til Produktionen, kun andrager ca. 1/160 Øre pr. Liter Mælk, ca. 1/5 Øre pr. Kilo Smør. Det er saa lidt, at det ikke kan berettigede til de betydelige Overdrivelser, det ærede Medlem gav Udtryk for, og navnlig ikke, naar man tager i Betragtning, at Rigsdagen jo ikke, saaledes som det ærede Medlem fremstiller det, blot lægger over paa Landbrugerne, for ser vi paa det Omraade, der her er Tale om, Mælke- og Smørproduktionen, er Stillingen den, at Smørordningen alene det sidste Aar har